

Filosofie over de IJzertijd

Anneke Boonstra

Door de vele voorwerpen, vooral die, die in de grond (en dan nog vooral in leem of klei of veen) bewaard zijn gebleven, weten we veel over b.v. de grootte van huizen, putten, ook textiel enz. en over het materiaal waarmee ze gemaakt zijn.

Maar van heel veel gewone gebruiksvoorwerpen (vaak van hout), die een boer toch nodig had, zijn nooit of heel weinig bewijzen gevonden.

Je kunt echter niet zeggen, dat ze er toen ook niet waren.

Je kunt wel zeggen, maar nooit bewijzen, dat de boeren waarschijnlijk wel zoiets bedacht hebben.

Als je deze denkstap hebt genomen, dan moet je beginnen met je in te leven in de ijzertijd. Hoe zag de natuur eruit. Wat voor soort bomen, struiken, grassen en grondbedekkers waren er in die tijd, was er water in de buurt (dus ook riet), waren er al akkers (dus ook stro), waren er zwerfstenen uit de ijstijd, of kleine ronde stenen van uit grote rivieren, die hun rivierbed verlegd hebben in de loop van de millennia, hadden er beekjes of rivieren gestroomd, zodat er leem of rivierklei in de grond zat, waren er wilde beesten (dus ook omheiningen tegen beesten), waren er vijanden, (dus ook palissades).

Heb je daar een beeld van, dan kun je aan de slag als je iets wilt gaan bouwen uit de ijzertijd (ongeveer 750 v. Chr. - 50 na Chr.)

De moeilijkheid begint dan pas.

Grootste fout is vanuit de 21ste eeuw te gaan denken en maken.

Om je een stuk op weg te helpen moet je foto's en beelden gaan bekijken, die gemaakt zijn in en van andere bestaande culturen, en let er eens op, dat zij, met het materiaal uit hun omgeving tot leuke oplossingen komen.

Ga ook eens naar andere bestaande nagebouwde nederzettingen en kijk daar eens rond. Maar bedenk hier meteen bij, dat het ook 20ste eeuw oplossingen zijn, met misschien dezelfde 20ste eeuw fouten.

Heb je dan een paar ideeën gekregen hoe je iets gaat maken, weeg dan af welke methode het langst meegaat, want reken maar (ik kan het niet bewijzen) dat boeren uit de IJzertijd ook geen zin hadden elk jaar weer iets te moeten vervangen, terwijl het ook 4 jaar mee kan gaan met maar 2 x zoveel werk.

Wil je gebruiksvoorwerpen experimenteel gaan maken, dan moet je:

- a. Eerst zoeken in archeologische artikelen of er iets over bekend is
- b. Zo ja, kijken of het materiaal ook Zo nee, de foto's bekijken
in onze streek heeft bestaan. van andere culturen en nederzettingen
- c. Een beslissing nemen hoe je het gaat maken
- d. Tijdsduur van het maken noteren
- e. Tijdsduur van slijtage/kapot gaan noteren en daar weer van leren